

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Gerçek faydalanıcıların bildirimi uygulamasında gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar yapıldı.

No: 2022 – 100

Tarih: 06.09.2022

Özet: 529 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcılarının belirlenmesine ve bildirilmesine ilişkin zorunluluk getirilmişti. Gelir İdaresi Başkanlığının (GİB) internet sitesinde 5 Eylül 2022 tarihinde yayımlanan 145 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri'nde ise söz konusu Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır:

Tüzel kişiliğin %25'i aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğ'in (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir.

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak %25'ten fazla hissesi olmadığı halde farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün %25'i aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

"En üst düzey icra yetkisi"ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

529 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği (RG: 13.07.2021) ile tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcılarının belirlenmesi ve bildirilmesine ilişkin zorunluluk getirilen mükellefler ile bildirimin şekli, bildirimde bulunulacak dönem, bildirim verme zamanı ve bildirimin gönderilme usulü belirlenmişti. Bu Tebliğ'e ilişkin açıklamalarımız [13 Temmuz 2021 tarihli ve 123 numaralı sirkülerimizde](#) dikkatinize sunulmuştu.

Gelir İdaresi Başkanlığının (GİB) internet sitesinde 5 Eylül 2022 tarihinde yayımlanan 145 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri'nde ise yukarıda belirtilen VUK Tebliği'nin 5. maddesinde yer alan gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır:

a. Gerçek faydalanıcının belirlenmesi

529 sıra numaralı VUK Genel Tebliği'nde de belirtildiği üzere gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmak zorundadır. Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde aşağıdaki unsurlar bir bütün olarak dikkate alınarak tespit yapılır. Yine aynı Tebliğ'de açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı;

- a) Tüzel kişiliğin %25'i aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,
 - b) Tüzel kişiliğin %25'i aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,
 - c) (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri
- ifade etmektedir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Tüzel kişiliğin %25'i aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğ'in (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir. Söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılır.

b. Doğrudan ve dolaylı kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkül doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak %25'ten fazla hissesi olmadığı halde farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün %25'i aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkül nihai olarak kontrol altında bulundurduğu kabul edilir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde $\%80 \times \%40 = \%32$ oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

c. En üst düzey icra yetkisine sahip kişiler

"En üst düzey icra yetkisi"ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Saygılarımızla.